

QORTI TA' L-APPELL KRIMINALI

**ONOR. IMHALLEF
DAVID SCICLUNA**

Seduta tat-28 ta' Settembru, 2006

Appell Kriminali Numru. 36/2006

Il-Pulizija

v.

John Psaila

Il-Qorti,

Rat l-imputazzjoni miguba mill-Pulizija Ezekuttiva kontra John Psaila talli fid-29 ta' Settembru 2005, ghall-habta tal-11.00 p.m. gewwa l-Qawra, hedded u nsulenta lil Catherine Muscat bi kliem;

Rat it-talba tal-prosekuzzjoni fis-seduta tas-16 ta' Frar 2006 sabiex issir korrezzjoni fic-citazzjoni billi kunjom il-vittma indikat fic-citazzjoni bhala "Muscat" jigi sostitwit bil-kunjom "Micallef";

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat id-digriet ta' l-ewwel Qorti fejn intlaqghet it-talba tal-prosekuzzjoni;

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali tas-16 ta' Frar 2006, li permezz tagħha dik il-Qorti ddikjarat li l-kawza giet preskriitta;

Rat ir-rikors ta' appell ta' l-Avukat Generali pprezentat fit-23 ta' Frar 2006 li permezz tieghu talab li din il-Qorti thassar u tirrevoka s-sentenza appellata, u minflok, wara li jinstemghu il-provi, issib u tiddikjara htija ta' l-istess appellat f'din l-akkuza u tinfliegi l-piena skond il-ligi, jew inkella minhabba l-beneficċju tad-doppju ezami, tibghat l-atti lura lill-ewwel Qorti ghall-procediment bis-smiegh tal-kawza u decizjoni;

Rat l-atti kollha tal-kawza;

Semghet it-trattazzjoni tad-difensuri tal-partijiet;

Ikkunsidrat:

L-aggravju ta' l-appellant huwa fis-sens illi l-ewwel Qorti erronejament illiberat lill-appellat minhabba li l-azzjoni kienet preskriitta meta fil-fatt u skond il-ligi dan ma kienx il-kaz. L-appellant isostni illi meta fis-sentenza tagħha l-ewwel Qorti ddikjarat il-kawza preskriitta, dan gara wara li kien hemm talba milqugħha ghall-korrezzjoni f'dettal ficitazzjoni, u cioe` fir-rigward tal-kunjom ta' l-allegata vittma. Skond l-appellant, kien il-kaz li jigi applikat l-artikolu 175(1) tal-Kap. 12 tal-Ligijiet ta' Malta, fis-sens li tali korrezjonijiet setghu jigu permessi b'mod li allura l-imputat m'hemmx għalfejn jigi nnotifikat mill-gdid. Jidher pero`, ikompli jghid l-appellant, li l-ewwel Qorti ma applikatx dan l-artikolu b'mod legali u ragjonevoli u ma apprezzatx is-sinifikat u l-funzjoni legali tac-citazzjoni li hija semplicement *avviso a comparire*. Fis-seduta tas-16 ta' Frar 2006, l-appellat (allura imputat) deher u, minhabba f'hekk biss, il-funzjoni principali tac-citazzjoni giet ezawrita. Barra minn hekk ma jirrizultax li l-appellat b'xi mod allega li ma kienx notifikat għas-seduta ta' dak in-nhar.

Skond id-difensur ta' l-appellat, Dottor Vincent Galea, waqt is-sottomissjonijiet orali li saru quddiem din il-Qorti fis-seduta tat-23 ta' Gunju 2006, l-appell ta' l-Avukat Generali ma jimmeritax li jigi milqugh peress illi d-difiza ta' l-appellat meta deher quddiem l-ewwel Qorti kienet tikkonsisti filli hu ma kienx jaf min hi "Catherine Muscat" u allura bil-korrezzjoni li saret fic-citazzjoni d-difiza tieghu setghet titbiddel peress illi "Catherine Micallef" kienet persuna kompletament differenti.

Issa, mill-atti jirrizulta illi fis-16 ta' Frar 2006 l-appellat deher, wara li gie notifikat biex iwiegeb ghall-imputazzjoni kif originarjament formulata, u, skond il-verbal ta' dakinhar, iddikjara li ma jridx avukat. Minn imkien ma jirrizulta x'kienet id-difiza tieghu. Mill-istess verbal jirrizulta, pero', illi xehdet bil-gurament "Catherine Micallef" li nfurmat lill-Qorti li kunjomha kien "Micallef" u mhux "Muscat". F'dak l-istadju l-prosekuzzjoni talbet korrezzjoni fic-citazzjoni fis-sens illi l-kunjom ta' l-allegata parti leza jinbidel u minflok "Muscat" jinqara "Micallef". L-ewwel Qorti dehrilha li, wara tali korrezzjoni, kellha tiddikjara l-azzjoni preskripta.

Jigi sottolinejat l-ewwelnett illi s-subartikolu (2) ta' l-artikolu 360 tal-Kodici Kriminali jiprovo di:

"Ic-citazzjoni għandha ssemmi car il-persuna m'harrka, u għandu jkun fiha, fil-qosor, il-fatti ta' 1-akuza, bil-partikularitajiet ta' zmien u ta' lok li jkunu jinhtiegu jew li jkunu jistgħu jingħataw."

Issa l-gurisprudenza kostanti tal-Qrati tagħna hi fis-sens li c-citazzjoni in kwistjoni mhix hliet avviz lill-imputat biex jidher quddiem il-Qorti (*avviso di comparire*). Fis-sentenza mogħtija minn din il-Qorti (diversament presjeduta) fl-ismijiet **Il-Pulizija v. Joseph Buttigieg** fil-25 ta' Lulju 1994, intqal:

"L-insenjament tal-qrati tagħna, kemm dawk superjuri kif ukoll inferjuri, hu tista' tghid univoku u gie kristallizzat fis-sentenza tal-Qorti Kriminali (li allura

kienet tisma' appelli mill-qrati inferjuri) tas-6 ta' Dicembru, 1948 fl-ismijiet *Il-Pulizija v. Arthur S. Mortimer A. & C.E.* (Vol.XXXIII.iv.758) li dahlet ukoll fl-origini tas-subartikolu (2) tal-Artikolu 360, introdott fl-1911. Brevement, ic-citazzjoni ma hi xejn hlied avviz jew ordni sabiex il-gudikabbi jidher quddiem qorti inferjuri fil-hin u data li jigu indikati liliu, minflok ma jingieb quddiem dik il-qorti taht arrest (Art. 360(1)). Din ic-citazzjoni ma hix il-bazi tal-akkuza, bhalma hu l-kaz tal-att ta' akkuza quddiem il-Qorti Kriminali. L-akkuza jew imputazzjoni tigi profferita fil-qorti inferjuri meta tinqara mill-prosekuzzjoni: '*La vera imputazione si deduce contro l'imputato dalla prosecuzione dinanzi alla Corte stessa. La lotta fra la prosecuzione e l'imputato non si impegnava per mezzo della citazione, ma si impegnava per mezzo della querela, della esposizione dei fatti che seguono innanzi alla Corte per parte dell'ufficiale prosecutore*' (ara sentenza citata, pagna 761). Dan ifisser li galadarba 1-persuna mharrka effettivamente tidher quddiem il-qorti, il-funzjoni principali tac-citazzjoni (ghax hemm funzionijiet ohra, bhal, per ezempju, li l-imputat ikun jaf biex qed jigi akkuzat sabiex ikun jista' jiddefendi ruhu sew, kif ukoll l-interruzzjoni tal-preskrizzjoni) tkun giet ezawrita (ara f'dan is-sens ukoll is-sentenza ta' din il-Qorti tad-19 ta' Gunju, 1989 fl-ismijiet *Il-Pulizija vs Noel Zarb Adami*).

U bhalma qalet din il-Qorti (diversament presjeduta) fis-sentenza mogtija fl-4 ta' Novembru 1994 fil-kawza fl-ismijiet **Il-Pulizija v. Emanuel Buttigieg**:

"Id-dettalji msemmijin dwar il-fatti għandhom jigu ndikati fiha mhux ghall-fini tal-validità` tagħha, jew tal-proceduri, kompriza s-sentenza, li jsegwuha, izda ghall-fini ta' pratticita` u ta' evitar ta' telf ta' zmien, u ciee` biex l-imputat x'hin jidher quddiem il-Qorti jkun jaf fuqhiex ikun gie mharrek, u hekk dakinhar stess li jidher ikun preparat biex jiddefendi ruhu ghall-imputazzjoni dedotta.

.....

Dan kollu premess ifisser li c-citazzjoni li jkun fiha l-ordni lill-imputat biex jidher quddiem il-Qorti tal-Magistrati qatt ma tista' tkun nulla, kemm jekk tkun tikkontjeni kif ukoll jekk ma tikkontjenix dettalji korretti jew skorretti tal-fatti. F'ebda kaz dik ic-citazzjoni ma ggib in-nullita` tal-proceduri sussegwenti, kompriza s-sentenza.”

Is-subartikolu (2) ta' l-artikolu 360 tal-Kodici Kriminali jirrikjedi biss li c-citazzjoni jkun fiha l-fatti ta' l-akkuza. Fis-sentenza tagħha fl-ismijiet **II-Pulizija v. Philip Schembri** mogħtija fit- 18 ta' Novembru 1994 minn din il-Qorti (diversament presjeduta), gie spjegat:

“Dawn il-fatti, naturalment, iridu juru b'mod car ir-reat li tieghu l-persuna tkun qed tigi imputata, minghajr il-htiega ta' tigbid ta' kliem jew immaginazzjoni, jigifieri b'mod li l-imputat ikun jaf ta' liema reat jew reati qed jigi akkuzat u għal liema reat jew reati jrid iwiegeb.”

L-appellat fil-fatt deher fid-data li ghaliha kien notifikat biex jidher sabiex iwiegeb ghall-imputazzjoni li f'data, hin u lok specifici kien hedded u insulenta lil persuna partikolari bi kliem. Stante li kien hemm zball fil-kunjom ta' dik il-persuna, il-prosekuzzjoni talbet korrezzjoni.

Fis-sentenza ta' din il-Qorti diversament presjeduta mogħtija fit-18 ta' Marzu 1955 (per l-Imhallef William Harding) fl-ismijiet **II-Pulizija v. Spiru Spiteri** (Vol. XXXIX.iv.986) giet milqugħha talba tal-prosekuzzjoni għal korrezzjoni fid-data, nonostante l-oppozizzjoni tad-difiza fuq il-motiv li din giet mitluba wara li nstemgħu l-provi tal-prosekuzzjoni u wara li d-difiza kienet saret, u sentenza nghatħat fl-istess gurnata. F'dik is-sentenza ntqal l-ewwel nett illi l-Qorti mhix obbligata tiddifferixxi l-kawza, meta tkun saret korrezzjoni, jekk ma ssirx talba għad-different mill-imputat. U ziedet tħid hekk:

“Lanqas hu l-kaz li jingħad li bil-korrezzjoni l-imputat seta' kien 'deceived' jew 'misled', jew b'xi mod pregudikat; ghax id-dettalji dwar ir-reat kontenuti fic-

citazzjoni ma setghux ma jurux lill-imputat kontra liema fatt hu kelly jiddefendi ruhu Fil-prim'istanza, fejn il-korrezzjoni tac-citazzjoni tista' ssir, il-pregudizzju, ghall-finijiet ta' kwistjonijiet simili, ma għandux jigi magħmul jikkonsisti filli l-imputat ma jkunx jista' japrofitta ruhu minn zball tal-prosekuzzjoni, imma filli genwinament, minhabba dak l-izball, hu jkun gie b'xi mod imfixkel fil-mezzi tad-difiza.

Lanqas għandu jintesha li hawn si tratta, mhux ta' difett fis-sens li l-korrezzjoni kellha tikkonsisti f'kambjament tar-reat imputat, imma pjuttost ta' dik li tissejjah 'variance'; ghax appuntu 'variance' hi deskritta fil-gurisprudenza Ingliza bhala 'some difference between the allegation and the evidence, and not to a different offence' (ara Martin vs. Pridgeon, 1859, 23 J.P. 630)."

Fil-kaz in ezami l-appellat kien jaf precizament kontra liema reat hu kelly jiddefendi ruhu. Bil-korrezzjoni ta' kunjom l-allegata parti leza, ma kien qiegħed jinbidel xejn mis-sustanza tal-fatti imputati u wisq anqas mir-reat ipotizzat b'dawk il-fatti. L-ewwel Qorti setghet tilqa' t-talba ghall-korrezzjoni minghajr il-htiega li c-citazzjoni terga' tigi notifikata u dan ghaliex meta saret il-korrezzjoni kien hemm semplicement "variance" u ma sar ebda tibdil sostanzjali fir-reat addebitat lill-appellat. Ara wkoll fl-istess sens is-sentenza mogħtija minn din il-Qorti diversament presjeduta fid-9 ta' Gunju 1995 fl-ismijiet **Il-Pulizija v. Miriam Gravina**. Konsegwentement in-notifika originali tac-citazzjoni kienet għadha tghodd u, skond l-artikolu 687(2) tal-Kodici Kriminali, iz-zmien ta' preskrizzjoni għarrigward ta' kull reat kriminali għandu jkun sospiz mill-waqt li imputazzjoni tigi notifikata lill-persuna imputata.

Konsegwentement l-appell ta' l-Avukat Generali jimmerita li jigi milqugh.

Għal dawn il-motivi:

Tiddeciedi billi tilqa' l-appell, tirrevoka s-sentenza tas-16 ta' Frar 2006 fl-ismijiet **Il-Pulizija v. John Psaila**, u sabiex

Kopja Informali ta' Sentenza

ma tipprivax lill-partijiet mill-beneficcju tad-doppju ezami tordna lir-Registratur sabiex minnufih jibghat l-atti lura lill-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali sabiex din tisma' l-kawza mill-gdid u tiddecidiha skond il-ligi.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----